

Tarih : 15.08.2025

Konu : Kardeşliğe Saplanan Hançer: Gıybet

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا
وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ

وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ ...

Değerli Kardeşlerim!

Bir gün Aişe validemiz, Safiyye validemizin boyunun kısa olduğunu ima etmişti. Bunun üzerine Allah'ın Resûlü (s.a.s) şu ikazıyla gıybetin ne kadar kötü bir tutum olduğuna dikkat çekti: “Ey Aişe! Sen öyle bir söz söyledin ki, o söz denize karışsaydı denizin suyunu bile kirletirdi.”¹

Aziz Mü'minler!

Gıybet; bir kardeşimizi hoşlanmayacağı şekilde anmak, yokluğunda onun onur ve haysiyetini zedelemektir. Bu çirkin davranış, güveni zedeler, toplumun huzurunu bozar ve kardeşliğimize hançer gibi saplanır. Bu yüzden Yüce Rabbimiz, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurarak gıybeti haram kılmıştır: “Ey iman edenler! Zannın çoğundan kaçının. Çünkü öyle zanlar vardır ki günahtır. Birbirinizin özelini araştırmayın. Birbirinizin gıybetini yapmayın. Biriniz ölmüş bir kardeşinin etini yemekten hiç hoşlanır mı? Bundan tiksindiniz değil mi? O hâlde Allah'a karşı gelmekten sakının.

Şüphesiz Allah, tövbeyi çok kabul edendir, çok merhametlidir.”²

Kıymetli Kardeşlerim!

Birbirine iman ile kenetlenmiş olan biz müminlerin kardeşliği, bir binanın yapıtaşları gibidir. Kardeşler olarak bizler birbirimize emanetiz. Kardeşimizin canı bizim canımız, onur ve haysiyeti bizim onur ve haysiyetimizdir. Dolayısıyla kardeşimizi en ufak bir îma ile dahi incitemeyiz. Onun hakkında su-i zanda bulunamaz, özel hallerini araştıramaz ve dedikodusunu yapamayız. Peygamber Efendimiz (s.a.s) şöyle buyurmuştur: “Birbirinizin gıybetini yapmayın. Gizli hâllerinizi araştırmayın. Çünkü her kim insanların gizli hâllerini araştırırsa Allah da onun gizli hâlini araştırır. Ve neticede onu evinde bile olsa rezil eder.”³

Değerli Mü'minler!

Geliniz, çoğunluk, birey ve toplumun huzurunu bozmak için söz söylerken bizim dilimiz güven ve itimat, huzur ve sükûnet için dönsün. Sözlerimiz, kin, nefret ve düşmanlığa değil; ülfet, muhabbet ve kardeşliğe vesile olsun. Her duyduğumuzu söylememizin bize günah olarak yeteceğini⁴ aklımızdan çıkarmayarak ya hayır söyleyelim ya da susalım. Unutmayalım ki gıybet, kul hakkıdır ve ancak kardeşimizin helallığı ile affedilir. Rabbim, dilimizin şerrinden bizleri emin eylesin. Amin.

¹Tirmizî, Sıfatü'l-kıyâme, 51.

²Hucurât, 49/12.

³Ebû Dâvûd, Edeb, 35.

⁴Ebû Dâvûd, Edeb, 80.